

**Centrum pre nevidiacich a slabozrakých
Slovenska, n.o.**

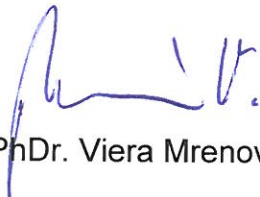
Hlavná 57, 919 26 Zavar

IČO: 45743801

Výročná správa za rok 2016

28.jún 2017

Zavar

PhDr. Viera Mrenová
riaditeľka, n.o.

Úvod

Centrum pre nevidiacich a slabozrakých Slovenska je nezisková organizácia, ktorá poskytuje všeobecne prospešné služby.

Právna forma	nezisková organizácia
Vznik organizácie	12. august 2014
Sídlo	Hlavná 57, 919 26 Zavar
Štatutár/riaditeľ	PhDr. Viera Mrenová
Kontakt	Email: cnss.no@gmail.com
IČO	45743801
Číslo účtu	SK6483300000002100739290

Orgány neziskovej organizácie

Správna rada	Ing. Anton Bobřík PhDr. Martina Štepanovská PhD. František Janeček
Revízorka	PhDr. Andrea Baranovská PhD.
Riaditeľka	PhDr. Viera Mrenová
Zamestnanec	
1 sociálny pracovník	

Predmet činnosti

Poskytovanie všeobecne prospešných služieb.

1. Sociálne služby:
  - a) špecializované sociálne poradenstvo;
  - b) sociálna rehabilitácia.
2. Vzdelávanie zamerané na organizovanie prednášok, školení, kurzov.

a) Prehľad činností vykonávaných v kalendárnom roku 2016

Sociálne služby

Účelom je poskytovanie sociálnych služieb v zmysle zákona č.448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov a to:

Špecializované sociálne poradenstvo a sociálna rehabilitácia je poskytovaná všetkým klientom bezplatne a to individuálnou formou, ambulantne v kancelárii neziskovej organizácie alebo terénnou formou v domácom prostredí u klienta a podľa potreby aj v jeho blízkom sociálnom prostredí.

Cieľom špecializovaného sociálneho poradenstva pre zrakovo postihnutých ľudí je zisťovanie rozsahu problémov a obmedzení zrakovo postihnutých, pomáhajúce pri prekonávaní dôsledkov vyplývajúcich z vážneho poškodenia zraku, zvyšovanie kvality ich života a znižovanie závislosti na pomoci okolia a integrovanie klientov do spoločnosti. Pomáhajúce a podporujúce pri obhajobe práv a ich záujmov, pri rovnakom zaobchádzaní a pri získavaní rovnakých príležitostí.

„Špecializované sociálne poradenstvo je zistenie príčin vzniku, charakteru a rozsahu problémov fyzickej osoby, rodiny alebo komunity a poskytnutie im konkrétnej odbornej pomoci“.

Špecializované sociálne poradenstvo je kvalitatívne vyšší stupeň poradenstva. Je určené klientom so zrakovým postihnutím, ktorí majú špeciálne potreby, problémy a obmedzenia. Cielene je orientované na odstránenie sociálnych dôsledkov vyplývajúcich zo zrakového postihnutia, jedná sa o súbor činností zameraných na špecifikáciu zrakového postihnutia.

Predmetom poslania špecializovaného sociálneho poradenstva je poskytovanie sociálnych služieb zameraných na obnovu a rozvoj schopností ľudí so zrakovým postihnutím viesť samostatný život a podporovať ich začlenenia do bežnej spoločnosti prostredníctvom špecializovaného poradenstva, sebaobslužných činností a samostatnosti v mobilite, používaním špeciálnych kompenzačných a optických pomôcok, rozvíjaním komunikačných zručností a prístupu k informáciám, vzdelávania, zamestnávania a účasti na spoločenskom živote. V rámci špecializovaného sociálneho poradenstva budeme podporovať zrakovo postihnutých na riešení vlastných problémov vlastným záujmom a iniciatívou.

Význam poskytovaných služieb pre spoločnosť - čím je zrakovo postihnutý klient sebestačnejší v akýchkoľvek zručnostiach, tým sú menšie náklady na jeho život pre spoločnosť v oblasti opatrovania, osobnej asistencie a pod.

Význam pre klienta - vyššia kvalita nezávislého života.

V rámci odborného špecializovaného sociálneho poradenstva sme v roku 2016 poskytovali klientom tieto okruhy služieb:

- vyrovnávanie sa s postihnutím;
- sociálno-právne poradenstvo – poradenstvo, ktoré vyplýva z platnej sociálnej legislatívy;
- poradenstvo pri výbere optických a kompenzačných pomôcok;
- poradenstvo pri uplatnení sa na trhu práce a udržanie si zamestnania;
- poradenstvo v oblasti vzdelávania;
- poradenstvo pre sociálne prostredie zrakovo postihnutého klienta (rodina, priatelia, spolužiaci, spolupracovníci a pod.);

- poradenstvo pri úprave fyzického prostredia u klienta (poradenstvo pri úprave bytu, pracovného prostredia, osvetlenia, ...);
- poradenstvo pre rodičov so zrakovo postihnutým alebo viacnásobne postihnutým dieťaťom;
- poradenstvo pre žiadateľov o vodiaceho psa.

Úroveň a potreba kompenzácie sa mení s vývojom zdravotného stavu, skúseností, fyzického a spoločenského prostredia človeka. Použitelnosť a funkčnosť kompenzačných prostriedkov sa mení s technickým rozvojom, niektoré pomôcky veľmi rýchlo morálne zastarávajú a stávajú sa nefunkčnými vo vzťahu k zariadeniam vonkajšieho prostredia, s ktorými majú spolupracovať. Toto sa zvlášť výrazne prejavuje v oblasti informačných a komunikačných technológií, architektonického a dopravného prostredia, vzdelávania a zamestnávania. Preto proces kompenzácie sociálnych dôsledkov zrakového postihnutia konkrétnej osoby má trvalý charakter, ktorý nie je možné ukončiť jednorazovým výberom kompenzačných prostriedkov v určitom čase.

Cieľom sociálnej rehabilitácie je zvyšovanie samostatnosti a sebadôvery nevidiacich a slabozrakých ľudí. Je nevyhnutným predpokladom ich úspešného začleňovania sa do spoločnosti a schopnosti obhajovať svoje vlastné záujmy súvisiace s prekonávaním dôsledkov zrakového postihnutia.

Začlenenie zrakovo postihnutých do spoločnosti naráža na vážne problémy vyplývajúce z ich obmedzeného prístupu k informáciám, obmedzenej mobility, sebestačnosti v starostlivosti o seba, rodinu, domácnosť a pod.

Predmetom vykonávania a poslania sociálnej rehabilitácie je poskytovanie takých sociálnych služieb, ktoré sú zamerané na obnovu a rozvoj schopností osôb so zrakovým postihnutím viesť samostatný život a na podporu ich začlenenia do spoločnosti vrátane sebaobslužných činností a mobility, používania pomôcok, komunikácie a prístupu k informáciám, vzdelávania, zamestnávania a účasti na spoločenskom živote.

Prostredníctvom jednotlivých nástrojov sociálnej rehabilitácie, je možné koordinovane aktivizovať vnútorné schopnosti s zručnosti zrakovo postihnutých využitím motivácie a tým prekonávať dôsledky zrakového postihnutia a posilňovať sebavedomie.

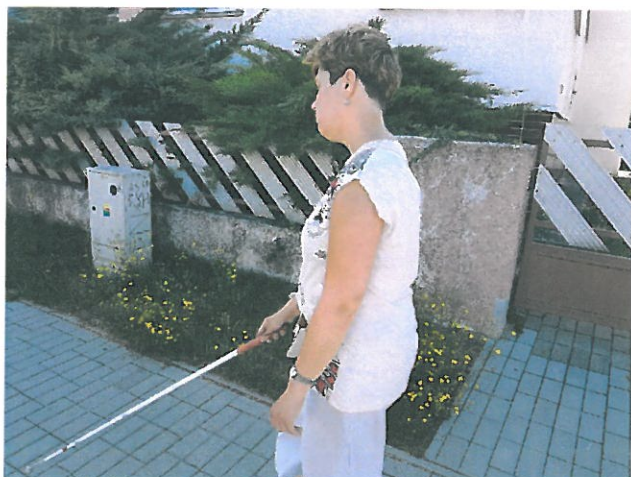
V rámci sociálnej rehabilitácie sme v roku 2016 poskytli klientom tieto druhy služieb:

- **výcvik priestorovej orientácie a samostatného pohybu (POSP)** (technika pohybu s dlhou bielou palicou, pohyb v interiéri, exteriéri, orientácia – analýza priestoru s využitím integrácie zachovaných zmyslov, nácvik chôdze so sprievodcom, techniky bezpečného pohybu bez palice a iné).

Veľký význam v samostatnej mobilite pre zrakovo znevýhodnených majú individuálne výcviky priestorovej orientácie samostatného pohybu (POSP) sú základným predpokladom ich socializácie, začlenenia do pracovného procesu a bežného života, čím sa aj budujú plnohodnotné vzťahy klienta k prostrediu, čím sa eliminuje vylúčenie zo spoločnosti a bežného života.

Práca inštruktora s klientom prebieha po stanovení cieľov, úloh a použití metód v POSP na dosiahnutie cieľov v dohodnutých pravidelných frekvenciách a čase. Nácvik trasy sa určuje podľa požiadavky klienta za pomoci dlhej bielej palice s využívaním naučených techník pohybu a získavania informácií. Pri výcviku POSP si klient osvojuje celú radu ďalších kognitívnych činností formou emocionálnej sféry, vedený k sebavedomiu, kde hľadáme možnosti a perspektívy k dosiahnutiu cieľov s využívaním ostatných zmyslov. Úspešné dosiahnutie stanovených cieľov pri nácviku POSP významne ovplyvňuje momentálny psychický stav klienta, pred výcvikom klienta počúvame, necháme ho vyrozprávať sa o svojich problémoch ťažkostiach obmedzeniach a pod., máme s ním dôverný vzťah a vedíme ho k tomu, aby jeho handicap vadil čo najmenej jemu a jeho blízkemu sociálnemu okoliu, aby bol schopný bežného života v podmienkach integrovanej spoločnosti. Inštruktor musí vedieť odhadnúť jadro problému, odpovedať na zložité otázky a vedieť zaujať správne stanovisko.

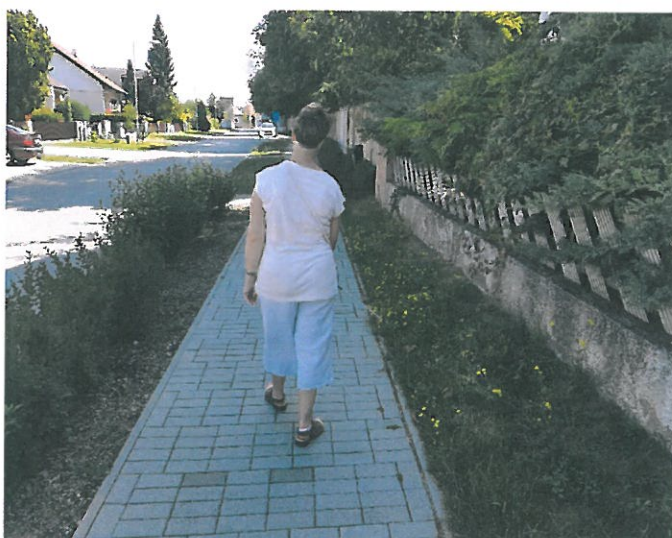
Obrázok č. 1, 2 a 3: Individuálny výcvik POSP v blízkom sociálnom prostredí klientky

Obrázok č. 2

Obrázok č. 3

- **Výcvik sebaobslužných činností** (nácvik vykonávania bežných denných činností a prác v domácnosti – varenie, upratovanie, pranie, žehlenie, starostlivosť o svoj zovňajšok, o domácnosť, o svoje dieťa, osobnú hygienu apod.)

Termínom sebaobsluha vyjadrujeme veľmi širokú oblasť činností v každodennom živote u zrakovo znevýhodnených klientoch, má mimoriadny význam vo funkčnej gramotnosti. Poradie priorít vo výcviku sebaobslužných činností je u klientov veľmi individuálny. Úlohu zohráva veľa faktorov. S človekom, ktorý stratil zrak v priebehu života vytvárame nové návyky a zručnosti od najjednoduchších činností po zložité. S Výcvikmi sebaobsluhy začíname od najjednoduchšej zručnosti, od orientácie v kuchyni, práce s elektrospotrebičmi, sporákom, otváranie obalov, triedenie, uskladňovanie, zisťovanie čerstvosti potravín a pod., nalievanie a zalievanie studených a horúcich nápojov, varenie jedál, zaznamenávanie receptov a veľa ďalších činností podľa potrieb a požiadavky klientov.

Obrázok č. 4, 5, 6: Sebaobslužné činnosti pri príprave jedla

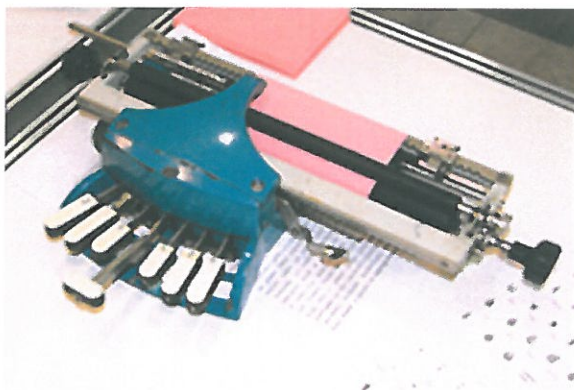

Obrázok č. 5 a 6: Čistenie zemiakov a zeleniny

- **Komunikačné zručnosti** zrakovo postihnutým zabezpečujú výcviky:
  - a) písma; klávesnicové zručnosti;
  - b) výučba Braillovo písma;
  - c) podpisovanie sa;
  - d) rozpoznávanie peňazí.

Obrázok č. 7: Stroj na písanie Braillovo písma

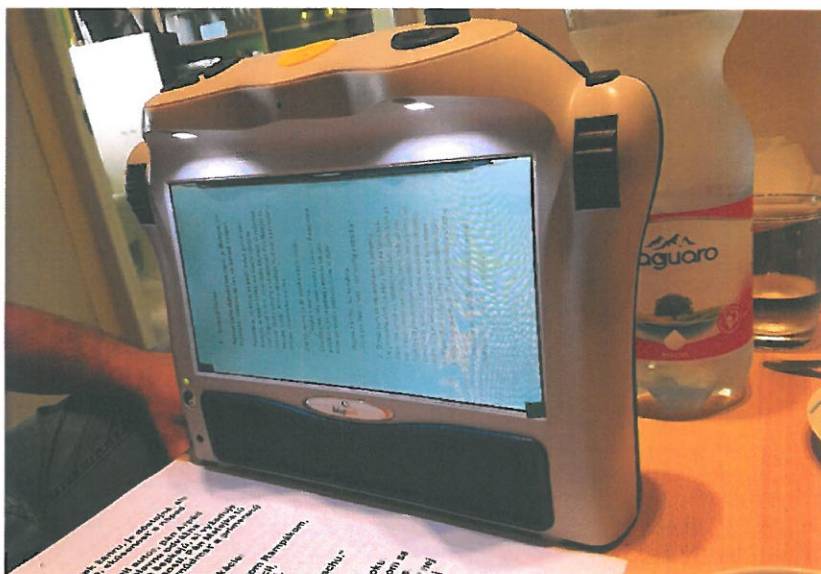

- **Nácvik zrakovej práce pre slabozrakých** s optickými pomôckami – výber vhodnej lupy, používanie optickej pomôcky.

Obrázok č. 8: Elektronická čítacia lupa prenosná LOOKY+

Obrázok č. 9: Elektronická čítacia lupa stolová s hlasovým výstupom EYE-PAL

Obrázok č. 10: Hlavová lupa

Obrázok č. 11: Elektronická čítacia lupa

- **Nácvik práce s kompenzačnými pomôckami** – ovládanie práce s pomôckami.
- **Príprava budúcich používateľov vodiacich psov** a pomoc pre používateľov vodiacich psov.

Obrázok č. 12: Vodiaci pes

- **Práca so špeciálnym počítačom** a špeciálne upraveným počítačom pre zrakovo postihnutých.
- **Úprava a prispôsobenie prostredia** pre zrakovo postihnutých klientov – vytváranie farebných kontrastov, osvetlenia, bezbariérovosť a ich bezpečnosť.

Počet poberateľov sociálnych služieb sa navýšil v roku 2016 oproti predchádzajúcemu roku - o 12 nových zrakovo znevýhodnených klientov z 54 na **66** klientov.

Tabuľka č.1: Poberatelia sociálnych služieb podľa pohlavia v roku 2016

Pohlavie	Počet
Muži/chlapci	28
Ženy/dievčatá	38
Spolu:	66

Tabuľka č. 2: Veková štruktúra klientov v roku 2016

Veková štruktúra	Počet
do 3 rokov	0
4 – 5 rokov	0
6 – 9 rokov	1
10 – 14 rokov	1
15 – 18 rokov	1
19 – 25 rokov	4
26 – 39 rokov	7
40 – 62 rokov	15
63 – 74 rokov	13
75 – 79 rokov	9
80 – 84 rokov	7
85 – 89 rokov	7
nad 90 rokov	1
Spolu:	66

Počas roku 2016 jedna pracovníčka – sociálny poradca poskytla:

- 144 úkonov špecializovaného sociálneho poradenstva pre 36 klientov;
- 130 úkonov sociálnej rehabilitácie pre 18 klientov.

Vzdelávanie zamerané na organizovanie prednášok, školení, kurzov

Miesto konania: Hlavná 57, 919 26 Zavar

Konaného dňa 13.9.2016

Rozvíjanie emocionálnej inteligencie zrakovo postihnutých ľudí.

Prevratný výskum z konca 90. rokov preukázal, že emocionálna inteligencia (EQ) je pre úspešnosť a spokojnosť jednotlivca dôležitejšia než jeho IQ. EQ na rozdiel od IQ je z prevažnej väčšiny ovplyvnená prostredím a najmä výchovou. Ľudia s vysokým EQ sú viac empatickí voči ostatným, ľahšie nadväzujú priateľstvá, lepšie spolupracujú, sú veľkorysí a menej agresívni, lepšie sa im darí v živote a zamestnaní, menej často sa u nich vyskytuje strach a depresie, sú schopní vytvoriť si hlboké a dlhotrvajúce vzťahy v priebehu života.

Čo je to EQ

Emocionálnu inteligenciu (skrátene EQ) by sme mohli charakterizovať ako komplex emocionálnych schopností a zručností, ktoré nám pomáhajú predovšetkým v komunikácii s ostatnými ľuďmi. Je to schopnosť ovládať vlastné emócie, rozvíjať empatiu a sociálne zručnosti. Má vplyv na sebauvedomovanie, sebaovládanie, motiváciu, a spoločenskú obratnosť.

Emocionálna inteligencia sa dostala do centra záujmu, keď Daniel Goleman v roku 1995 vydal knihu Emocionálna inteligencia, prečo môže byť dôležitejšia ako IQ (Emotional Intelligence Why It Can Matter More Than IQ). Vysvetľuje v nej, že emocionálna inteligencia má na spokojnosť a úspechy človeka väčší vplyv ako výška jeho IQ.

Seminár pre zrakovo postihnutých

V rámci seminára sa ZP ľudia dozvedeli viac o emóciách, emocionálnej inteligencii, kedy, ako a prečo ju rozvíjať. Seminár bol vedený interaktívnou formou, v ktorej nechýbala ani diskusia a praktické príklady ako zaviesť teóriu do bežných životných situácií.

Emócie sú priamou reakciou na práve prežívanú situáciu. Ich intenzitu a prejavy ovplyvňujú predchádzajúce skúsenosti a minulé zážitky. Prejavy emócií sprevádzajú fyziologické zmeny. Mení sa rytmus srdca, dychu. Menia sa motorické prejavy – gestá, mimika, mení sa schopnosť koncentrácie, pozornosti a pohotovosti. Emócie ovplyvňujú naše vnímanie, myslenie, pamäť, správanie, konanie, výkon, rozhodovanie. Emócie neoznačujeme ako správne, či nesprávne. Ak ich vieme včas identifikovať, môžeme ľahšie ovplyvňovať vonkajšie prejavy, ku ktorým nás nútia. Dlhodobé potláčanie silných emócií môže byť pre nás nebezpečné, nakoľko môže vyústiť do rôznych ochorení. Rozvíjanie emocionálnych zručností nám pomáha ľahšie prekonávať prekážky, posilňovať vnútornú motiváciu, napĺňať potreby, dosahovať stanovené ciele a zohľadňovať hodnoty. Emocionálna zručnosť je zosúladenie našich hodnôt, cieľov a aktivít. Ak sa zamyslíme nad tým, aké situácie nás privádzajú do pohody či nepohody, akými prejavmi sú sprevádzané, vieme ľahšie udržať nálady v rovnováhe a neúspechy vieme zvládať pokojnejšie.

Pomôckou v hľadaní našej emocionálnej rovnováhy môže byť aj spísanie rebríčka hodnôt, krátkodobých, dlhodobých cieľov a aktivít, ktoré musíme vykonať, aby sme svoj cieľ dosiahli. Vnímavosť voči sebe pomáha lepšie pochopiť nielen seba, ale i druhých. To nám dáva silu nepreberať emóciu iných a prispieť tak k upokojeniu situácie, resp. k rýchlejšiemu odzneniu najprudších reakcií na prežívanú emóciu.

Byť vnímavý voči sebe i svojmu okoliu nám umožňuje udržiavať svoj život v harmónii. Tej vnútornej i vonkajšej.

Dĺžka seminára bola cca 4 hodiny.

b) Ročná účtovná závierka

Účtovná závierka bola spracovaná v systéme podvojného účtovníctva, zdroje príjmov boli v roku 2016 dotácia z TTSK vo výške 11 519,84 Eur a príspevky z podielu zaplatenej dane vo výške 242,19 Eur.

Výdavky boli použité na mzdy a odvody.

c) Výrok audítora k ročnej účtovnej závierke

Vzhľadom na to, že nezisková organizácia nespĺnila výšku príjmov ani dotácií, výrok audítora nepredkladá.

d) Prehľad o peňažných príjmoch a výdavkoch

V roku 2016 boli prijaté prostriedky z dotácie z TTSK vo výške 11 519,84 Eur a 242,19 Eur príspevky z podielu zaplatenej dane. Celková suma príjmov 11 762,03 Eur.

Výdavky v celkovej výške 11 754,65 Eur boli použité na mzdu, odvody a poplatky.

e) Prehľad rozsahu príjmov/výnosov a výdavkov/nákladov v členení podľa zdrojov

Príjem/Výnos	11.762,03 Eur
z toho: dotácia TTSK	11.519,84 Eur
2% zo zaplatenej dane	242,19 Eur
Výdavky/Náklady	11.754,65 Eur
z toho: mzdy.....	8.630,06 Eur
záonné soc. a zdravot. poisť.	3.037,42 Eur
ostatné služby	20,27 Eur
iné ostatné náklady	66,90 Eur
Výsledok hospodárenia	7,38 Eur

f) Stav a pohyb majetku a záväzkov neziskovej organizácie

Nezisková organizácia nedisponovala v roku 2016 žiadnym druhom majetku, okrem finančných prostriedkov na účte.

Finančný majetok na BÚ k 31.12.2016.....429,88 Eur

Stav záväzkov: krátkodobé záväzky /voči dodávateľom, soc. a zdravotnej poisťovni, daňovému úradu/.....418,04 Eur

krátkodobá finančná výpomoc.....145,00 Eur

g) Zmeny a nové zloženie orgánov neziskovej organizácie, ku ktorým došlo v priebehu roka

V neziskovej organizácii v roku 2016 nenastali žiadne zmeny v zložení správnej rady, dozornej rady/revízora/ a riaditeľa, nikto nebol odvolaný.

Aktuálne zloženie jednotlivých orgánov v neziskovej organizácii:

Správna rada:

1. Ing. Anton Bobrík
2. PhDr. Martina Štepanovská PhD.
3. František Janeček

Revízor:

PhDr. Andrea Baranovská PhD.

Riaditeľ:

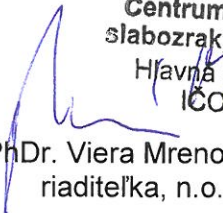
PhDr. Viera Mrenová

h) Ďalšie údaje určené správnou radou

- Nezisková organizácia predložila v roku 2016 na TTSK, odbor sociálnej pomoci ekonomicky oprávnené výdavky – rozpočet na rok 2017 na poskytované druhy služieb na ktoré bola nezisková organizácia zaregistrovaná.

- Nezisková organizácia bola notárskou zápisnicou zapísaná do registra uchádzačov oprávnených právnických osôb na prijímanie podielu zaplatenej dane z príjmu na osobitné účely za zdaňovacie obdobie roku 2016

V Zavaré, dňa 28.06.2017

**Centrum pre nevidiacich a
slabozrakých Slovenska, n.o.**
Hlavná 57, 919 26 Zavaré
IČO: 457 438 01
PhDr. Viera Mrenová
riaditeľka, n.o.